

10. maj 2020

Byggeriets Arbejdsmiljøbus årsberetning 2019

Indhold

Indledning.....	5
Målsætning:.....	5
Grundlag	5
Mål og rammer for 2015-2020:	5
Evaluering og ny Mål- og Rammeplan 2020-2025.....	5
Styregruppe	6
Bemanding.....	7
Besøgsindsatsen	7
Hvad var målet?.....	7
Hvad har Bam-bus gjort?.....	7
Besøgsfordeling – Byggepladser og virksomheder.....	8
Størrelse.....	8
Bygherretype	9
Faggrupper	9
Konklusion	10
Årets aktiviteter.....	11
Driftsopgaver	11
Anvendelse og udvikling af tekniske hjælpemidler.....	11
Hvad var målet?.....	11
Hvad har Bam-bus gjort?.....	11
Konklusion	11
Alvorlige arbejdsulykker	12
Hvad var målet?.....	12
Hvad har Bam-bus gjort?.....	12
Konklusion	12
Byggepladsstøv og fortidens syndere – asbest, PCB og bly.....	12
Hvad var målet?.....	12
Hvad har Bam-bus gjort?.....	12
Konklusion	13
Temperatur og Belysning.....	13
Hvad var målet?.....	13
Hvad har Bam-bus gjort?.....	13
Konklusion	13
Unge og nyansatte.....	13
Hvad var målet?.....	14
Hvad har Bam-bus gjort?.....	14
Konklusion	14
Stilladser	14

Hvad var målet?.....	14
Hvad har Bam-bus gjort?.....	14
Konklusion	15
Udenlandske virksomheder og udlændinge, der ikke behersker dansk sprog	15
Hvad var målet?.....	15
Hvad har Bam-bus gjort?.....	15
Konklusion	15
Store byggerier	15
Hvad var målet?.....	15
Hvad har Bam-bus gjort?.....	16
Konklusion	16
Psykisk arbejdsmiljø (socialt og organisatorisk arbejdsmiljø)	16
Hvad var målet?.....	16
Hvad har Bam-bus gjort?.....	16
Konklusion	16
Udviklingsopgaver	16
Tagarbejde på store tagflader (stalde, fabrikker, staklader og haller).....	16
Hvad var målet?.....	16
Hvad har Bam-bus gjort?.....	17
Konklusion	17
Udvikling af arbejdsmiljøorganisation (AMO) og APV i små virksomheder	17
Hvad var målet?.....	17
Hvad har Bam-bus gjort?.....	17
Konklusion	18
Anlægsarbejde.....	18
Hvad var målet?.....	18
Hvad har Bam-bus gjort?.....	18
Konklusion	19
Projekter	20
Videntjeneste for bygherrer og rådgivere.....	20
Hvad var målet?.....	20
Hvad har Bam-bus/Videntjenesten gjort?.....	20
Konklusion	20
Andre eksterne udviklingsaktiviteter	20
Hvad var målet?.....	21
Hvad har Bam-bus gjort?.....	21
Konklusion	21
Rammer og organisation	21
BFA Bygge & Anlæg	21
Organisationerne.....	21

Arbejdstilsynet.....	21
Leverandører	22
Øvrigt netværk.....	22
Konklusion på rammer og organisation	22
Formidling og medieindsats	22
Web og Nyhedsbrev	22
Sociale medier	23
Under hjelmene.....	23
Intern videndeling og uddannelse	23
Interne værktøjer, andre interne forhold mv.....	24
Byggeriets Uddannelser.....	24
Arbejds miljøbusserne.....	24
Panda	24
IT, telefoni mv.....	24
Eget arbejdsmiljø	24

Indledning

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er en mobil konsulentttjeneste, som har til formål at formidle god arbejdsmiljøpraksis og viden om udvikling af godt arbejdsmiljø og forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer til byggepladser samt til byggevirksomheder og deres ansatte.

Desuden hjælper Byggeriets Arbejdsmiljøbus i forbindelse med kontakt og dialog til andre aktører i byggeriet, formidling af kontakt og viden mellem byggeriets aktører og relevante videns- og forskningscentre, herunder uddannelsessteder, brug af arbejdsmiljørådgivere og udnyttelse af uddannelsesmuligheder.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er ikke en kontrolmyndighed, kommerciel arbejdsmiljørådgiver eller kursusudbyder, men de tilsluttede organisationers egen vejlednings- og formidlingsvirksomhed om arbejdsmiljø.

Målsætning:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har til formål:

- At bidrage til forbedring af virksomhedernes systematiske, forebyggende arbejdsmiljøindsats, herunder udvikling af deres arbejdsmiljøorganisation og valg af arbejdsmiljørepræsentanter
- At påvirke lederes og medarbejderes arbejdsmiljøadfærd og holdninger til arbejdsmiljø
- At udbrede kendskabet til konkrete forebyggelsesmuligheder i forbindelse med arbejdets udførelse
- At deltage i videndeling med henblik på forbedring af den samlede arbejdsmiljøindsats sammen med BFA Bygge & Anlæg (tidligere BAR Bygge og Anlæg), de tilsluttede organisationer og andre relevante arbejdsmiljøaktører, fx udviklere og leverandører af tekniske hjælpemidler, erhvervsskolerne, bygherrer, rådgivere og projekterende mv.

Grundlag

Grundlaget for Byggeriets Arbejdsmiljøbus er protokollatet om fælles arbejdsmiljøprojekter (samarbejde og arbejdsmiljø) af 3. marts 2008 og protokollat om Byggeriets Arbejdsmiljøbus af 7. marts 2017.

I de seneste fem år har rammerne for Byggeriets Arbejdsmiljøbus styring og drift været Mål- og Rammeplan 2015-2020 fra 3. november 2014.

Mål og rammer for 2015-2020:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus kerneopgave er at bidrage til forbedring af virksomhedernes forebyggende arbejdsmiljøindsats og til løsning af konkrete arbejdsmiljøspørgsmål gennem praksisnær formidling baseret på anbefalinger fra især BFA Bygge & Anlæg og Arbejdstilsynet. Formidlingsarbejdet er både direkte i den personlige kontakt med byggeriets aktører, oplæg ved møder og større arrangementer og på elektroniske platforme gennem nyhedsbrev, webside og sociale medier.

Evaluering og ny Mål- og Rammeplan 2020-2025

I 2019 blev der gennemført den tredje evaluering af Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Metodemæssigt byggede evalueringen på:

- Observationer af Bam-bus-konsulenternes arbejde både på byggepladser, i virksomheder, på tekniske skoler og i netværk
- To heldags-workshops med Bam-bus-konsulenterne med det formål at afklare kerneydelser, fagopgaver og udviklingsmuligheder

- Telefoninterviews med tilfældigt udvalgte brugere på byggepladser og virksomheder for at synliggøre, hvilken betydning det har haft for brugernes arbejdsmiljø og deres arbejdsmiljøarbejde at være i kontakt med Bam-bus
- Indsamling af kvantitative data fra sagsregistreringssystemet på besøgsmål og formidlingsmål.

Formandskab og bestyrelse ønskede at evalueringen udover evaluering af mål og brugerundersøgelser også indeholdt en afdækning af andre faktorer. Faktorer der har betydning for, at Bam-bus kan løfte sin kerneopgave bedst muligt og have blik for lærings- og udviklingsmuligheder, for dermed at bidrage til et forbedret arbejdsmiljø i bygge- og anlægsbranchen.

Evalueringen blev færdiggjort i juli og forelagt bestyrelsen i august. På baggrund af evalueringen besluttede bestyrelsen, at der blev udarbejdet en kommende strategiplan for de kommende fem år, herunder en plan for Videntjenesten og kommende finansiering. Dette skulle samlet danne grundlag for ny Mål- og Rammeplan 2020-2025.

I efteråret blev der udarbejdet udkast til ny Mål- og Rammeplan 2020-2025, hvor formandskab, direktør og ekstern konsulent over tre møder gennemarbejdede oplæg og skitser. Udkastet til Mål- og Rammeplan blev indstillet og godkendt på bestyrelsesmødet i januar 2020.

Styregruppe

Byggeriets Arbejdsmiljøbus styregruppe havde pr. 31. december 2019 følgende medlemmer:

- Mette Møller Nielsen, Dansk Byggeri
- Flemming Hansen, 3F Byggegruppen
- Søren Schytte, Blik- og rørarbejderforbundet
- Ib Nielsen, 3F Byggegruppen
- Søren Eggert Beck, Dansk Byggeri
- Britta Marie Mørk Johansen, Dansk Byggeri
- Allan Rahn Svendsen, Bygherreforeningen i Danmark, Observatør
- Charlotte Martin, BFA Bygge & Anlæg, Observatør
- Jesper Nielsen, Byggeriets Arbejdsmiljøbus, Observatør

Flemming Hansen var formand og Mette Møller Nielsen var næstformand for styregruppen i 2019.

I 2019 har der været afholdt:

- To bestyrelsesmøder
- To styregruppemøder og
- 10 formandskabsmøder, heraf to møder om evaluering og tre møder om strategi og ny Mål- og Rammeplan for Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus gennemfører årligt møde med hver af de tilsluttede overenskomstområder udover Dansk Byggeri og 3F med henblik på at gøre status over samarbejdet og indhente deres bidrag til indhold og rammer for det kommende års samarbejde. Eksempelvis har der været ønske fra Dansk Håndværk om samarbejde om medlemskontakt, og for Teknisk isolering på projekterendes ansvar i forhold til arbejde i snævre og smalle rum med isolering af rør.

Bemanding

Byggeriets Arbejdsmiljøbus personale bestod i 2019 af:

- Peter Kirkegaard som direktør

og følgende konsulenter:

- Claus Mehlsen
- Gunnar Fuglsang
- Jesper Krag Christiansen
- Jesper Nielsen
- Lars Olsen
- Morten Barkholt
- Niels Erik Danielsen
- Peter Orby
- Søren Fisker Olesen
- Thomas Stenbakken

samt

- Victor Sylvest Flindt (studentervedhjælp)

Derudover har Byggeriets Arbejdsmiljøbus drevet Videntjenesten om arbejdsmiljø for Bygherrer og Rådgivere med konsulent

- Signe Mehlsen

Besøgsindsatsen

For at opfylde kerneopgaven udfører Byggeriets Arbejdsmiljøbus en besøgsindsats overfor byggepladser, virksomheder og andre interessenter i branchen. Der er fastsat besøgsmaal i både Mål- og Rammeplan og i den årlige Arbejdsplan. Resultaterne af besøgsindsatsen gennemgås i dette afsnit.

Hvad var målet?

I Arbejdsplan 2019 blev følgende mål besluttet:

- 1250 besøg på byggepladser
- 500 besøg i virksomheder
- Fordelingen af besøgene samlet for byggepladser og virksomheder tilstræbes at være ca. 30 % opsøgende og 70 % rekvirerede
- Prioritere at besøge de mindre byggepladser og virksomheder.

Hvad har Bam-bus gjort?

Besøgt i 2019:

Besøg og kontakt	Besøgsmaal	Besøg	Anden kontakt (mail/telefon)	Sum (Besøg og anden kontakt)
Byggepladser	1250	1303 (1176) ¹	222 (190)	1525 (1366)
Virksomheder	500	403 (359)	288 (239)	691 (598)
Andre		480 (381)	181 (118)	661 (499)
Besøgsfordeling samlet				
Tilstræbt fordeling (opsøgende/rekvireret)	30/70	37/63 (42/58)		

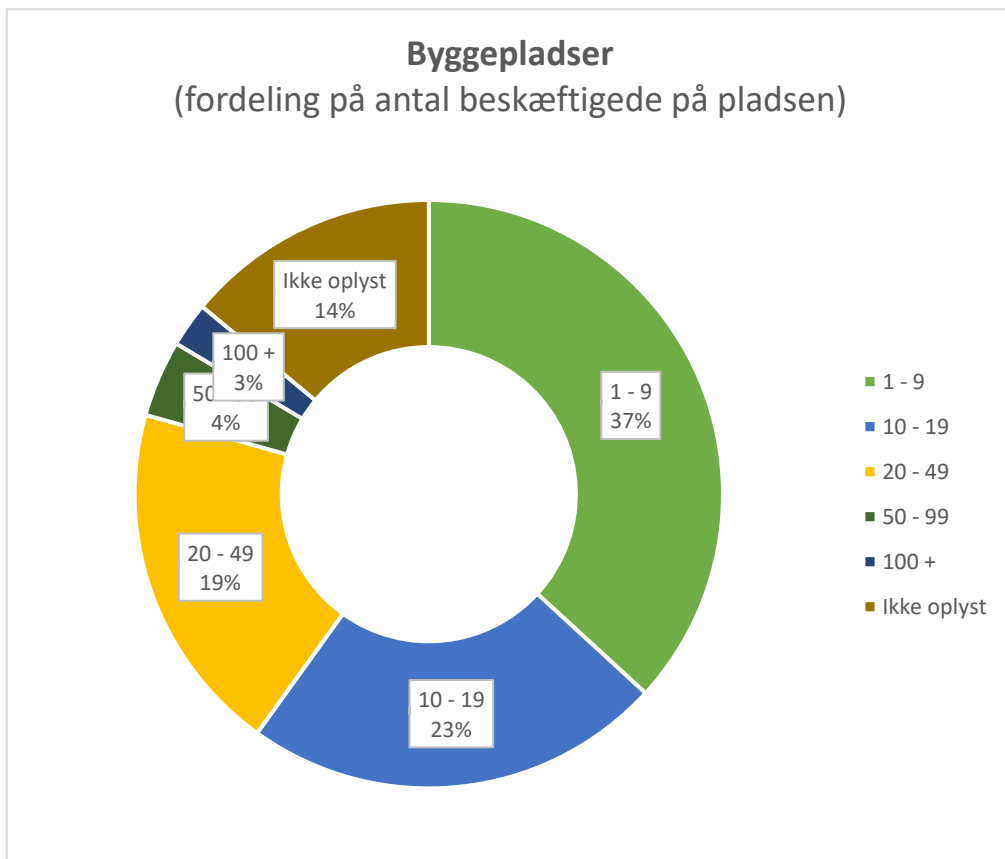
¹ Tal i parentes er 2018-tal

Besøgsfordeling – Byggepladser og virksomheder

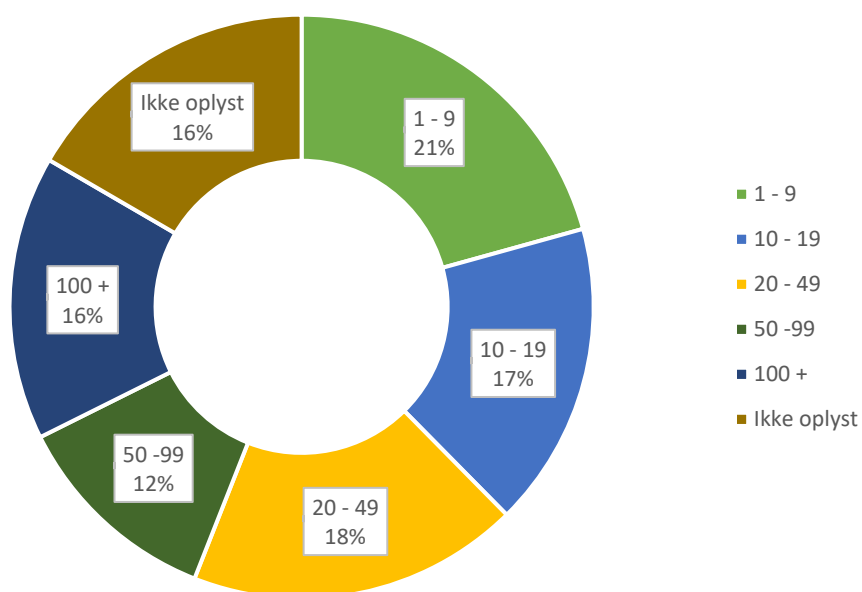
Som supplement til ovennævnte opgørelser over besøg og kontakter er der i dette afsnit opgjort besøgstal for:

- Størrelse på byggepladser og virksomheder
- Fordeling på bygherretype
- Faggrupper

Størrelse

Virksomheder (fordeling på størrelse)

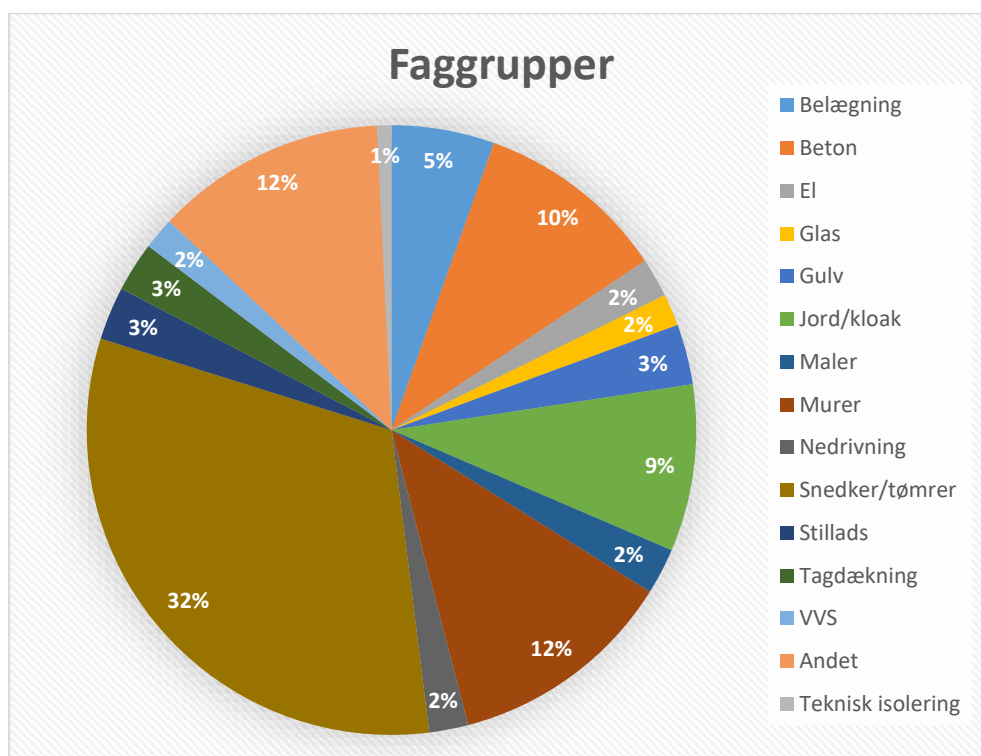

Bygherretype

Bygherre	Fordeling (%)
Offentlig	31
Private, flergangs	41
Private, engangs	14
Ikke angivet	14

Faggrupper

Kontakter til virksomheder fordeler sig på faggrupper, som vist på denne figur:

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Målet for byggepladsbesøg er opfyldt
- Målet for virksomhedsbesøg er ikke opfyldt. Årsagerne til at målet for virksomhedsbesøg ikke er nået ligger dels i, at der kan være vanskeligt at indgå aftaler med virksomhederne, fordi der ikke er så meget fokus på det formelle arbejdsmiljøarbejde, og at de ofte aflyses på grund af travlhed
- Fordeling af opsøgende og rekvirerede besøg samlet på virksomheder og byggepladser har været henholdsvis 37 % og 63 %. Bestyrelsen besluttede i 2017 at ændre den tilstræbte fordeling fra 50/50 fordeling til 30/70 fordeling. I 2018 var fordelingen 42 og 58 %. Det betyder at opsøgende og rekvirerede besøg hvert år kommer tættere på 30/70 fordelingen, og væk fra 50/50 fordelingen som var der i 2017
- Prioriteringen af at besøge mindre byggepladser og virksomheder vurderes til at være opfyldt, da 60 % af byggepladsbesøgene foregår på pladser med 1-19 beskæftigede og tilsvarende er 38 % af besøgene på virksomheder med 1-19 ansatte. De største byggepladser besøger vi i begrænset omfang og de udgør 7 % af besøgene (pladser med mere end 50 beskæftigede)
- Besøgsindsatsen bør fordelingsmæssigt også afspejle fordelingen på bygherrer, men der er ikke fastlagt egentlige mål for denne fordeling. Men hovedparten af byggeaktiviteten er i høj grad knyttet til flergangsbygherrer, både offentlige og private, og derfor har besøgsindsatsen også været rettet med lige over 70 % på byggepladser som er styret af flergangsbygherrer
- Besøgsfordeling afspejler tilnærmelsesvist også fagfordelingen² på de faggrupper som er med i Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Tømrervirksomheder udgør den største gruppe, herefter har anlægsentreprenører og murerfirmaer det største antal beskæftigede, hvorefter nedrivning, stillads, gulvlægning, tagdækning og teknisk isolering udgør en mindre del af de beskæftigede i branchen
- Der har i 2019 været øget fokus på at besøge anlægsentreprenører, hvilket også ses i besøgstallet
- El, VVS og malerfagene er ikke fuldt tilsluttet Byggeriets Arbejdsmiljøbus, og det afspejler sig naturligvis i besøgene, som samlet for disse tre faggrupper ligger under 5 % af de samlede besøg, men samlet udgør 34 % af de beskæftigede i byggeriet.
- Fordelingen på faggrupper er ikke ændret væsentligt i forhold til 2018.

² Danmarks Statistiks beskæftigelsestal i 4. kvartal 2019

Årets aktiviteter

I Arbejdsplan 2019 er der formuleret en række drifts- og udviklingsopgaver.

På de følgende sider redegøres følgende på disse opgaver:

- Hvad var målet?
- Hvad har Byggeriets Arbejdsmiljøbus (Bam-bus) gjort?
- Konklusion

Driftsopgaver

Anvendelse og udvikling af tekniske hjælpemidler

Hvad var målet?

Konsulenternes arbejde består i at udbrede kendskabet til godt teknisk grej og udstyr, som enten fjerner eller mindsker belastningerne på muskler og skelet.

Konkret er der for 2019 aftalt at forberede en rundtur med information og demonstration af tekniske hjælpemidler i samarbejde med organisationerne, BFA Bygge & Anlæg, leverandører, udvalgte skoler og PensionDanmark.

Hvad har Bam-bus gjort?

Demonstration og afprøvning af forskellige tekniske hjælpemidler er gennemført på mange af byggepladsbesøgene med det formål at udbrede kendskab, og at lade brugerne afprøve og anvende hjælpemidlerne i det konkrete arbejde.

Udover udbredelse af kendskab, drejer aktiviteten sig også om at vurdere, om det pågældende grej og udstyr, er det bedste til den pågældende opgave. Derfor følger konsulenterne op på, om brugernes afprøvning har været succesfuld, og videreformidler dette. Øvrige ideer og forslag bringes også videre fra byggeplads til byggeplads, virksomhed til virksomhed, internt i konsulentgruppen og til leverandører og producenter.

Det forberedende arbejde med en rundtur i efteråret 2020 med tekniske hjælpemidler er igangsat i samarbejde med BFA Bygge & Anlæg, Dansk Byggeri og 3F.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- I de fleste tilfælde fører besøget til, at konsulenterne både påvirker brugernes kendskab og holdninger til anvendelse af tekniske hjælpemidler
- Derudover formidles kontakt mellem leverandører og byggepladser, og i mange tilfælde er der en god og fremadrettet dialog med leverandører og producenter om forbedringer eller ideer til nye produkter
- Endelig bidrager aktiviteten også til at løfte vidensniveauet om, hvad der findes af tekniske hjælpemidler inden for forskellige fag og områder, internt i Byggeriets Arbejdsmiljøbus
- Planlægning af rundtur i 2020 er igangsat.

Alvorlige arbejdsulykker

Hvad var målet?

Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil fortsat have en særlig opmærksomhed mod forebyggelse af ulykker inden for fx orden og ryddelighed, nedstyrtningsfare især i forbindelse med brug af stiger, tagarbejde, halbyggeri og nedrivning, skærende værktøj, sikkerhedskultur for danske og udenlandske bygningsarbejdere, samt bygherrer og rådgiveres roller.

Hvad har Bam-bus gjort?

På byggepladsbesøgene er konsulenterne altid opmærksomme på situationer og forhold som er risikable og kan medføre en ulykke.

Når vi møder situationer som er risikable eller ulovlige, bliver det bemærket overfor byggeledelsen eller vedkommende som er tilstede ved besøget, og oftest bliver forholdene rettet op.

De typiske eksempler er ovennævnte situationer, hvor stiger ikke er ordentligt sikret eller anvendes forkert, eller adgangsveje med løse planker og trin kan give risiko for snublen og fald.

Der forekommer også jævnligt mangler ved afspærring og rækværker, både ved arbejde i højden og ved udgravninger, samt ved adskillelser mellem gående og kørende trafik.

I forbindelse med vejledning om sikkerhed ved tagarbejde kontaktes vi ofte for at få hjælp til at finde de rigtige løsninger mod gennemtrængning eller nedstyrtnings.

Vi indbydes og deltager også i rundringer og sikkerhedsmøder. Det er både bygherrer og totalentreprenører som henvender sig, for at få et "eksternt blik" på byggepladsens arbejdsmiljø.

Ved rundringerne er det typisk afgrænsning af fælles- og arbejdsområder og adgangsveje som behandles, men ulykkesfarer samt orden og ryddelighed er også hyppigt forekommende emner.

Tilsvarende gælder også konsulenternes deltagelse i sikkerhedsmøder, hvor man på byggepladsen fx har sat et bestemt emne på dagsordenen og gerne vil have Byggeriets Arbejdsmiljøbus input og vejledning på dette.

Endelig har konsulenterne også fokus på læring af nærved-hændelser, og har i forbindelse med vejledningen om dette, selv afprøvet et elektronisk rapporteringssystem (Shine App) som giver let mulighed for at rapportere, og hvor der gennem appen er gode muligheder for opsamling, kommentarer og formidling af løsninger.

Ligesom på de øvrige indsatser og aktiviteter arbejder vi på konsulentmøderne med fokus på ulykkesfarer, da det er en vigtig kompetence for konsulenterne at kende til risici og løsninger.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Byggeriets Arbejdsmiljøbus tager de situationer der sættes på dagsorden op, eller drøfter de temaer om ulykkesfarer, som er relevante. Dette gøres gennem dialogen med ledelse og medarbejdere på byggepladserne, på vores deltagelse i sikkerhedsrundringer og sikkerhedsmøder. Det er vurderingen, at det er efterspurgt blandt både ledelse og ansatte på byggepladserne, og at det medvirker til et øget fokus på sikkerhed.

Byggepladsstøv og fortidens syndere – asbest, PCB og bly

Hvad var målet?

Indsats rettet mod bygherrer og rådgivere, entreprenører, medarbejdere og leverandører om metoder til at reducere og fjerne støv, samt beskytte sig mod udsættelse for asbest, PCB og bly.

Samarbejde med BFA Bygge & Anlæg om at formidle information og øvrige aktiviteter i forlængelse af den nationale asbesthandlingsplan fra 2018 ud til byggepladser og virksomheder.

Hvad har Bam-bus gjort?

Formidlet viden om støv, herunder viden om fortidens syndere, de sundhedsskadelige virkninger, regler om håndtering, krav til uddannelse og instruktion.

Derudover er der demonstreret metoder til at mindske produktionen af støv, opsamle det ved kilden, renholde byggepladsen, anvende støvsugere og cykloner og i nogle tilfælde luftrensere til at forebygge støvudbredelsen.

Der har været kontakt til og dialog med de forskellige aktører i byggeriet om fx planlægning og valg af metoder og tekniske hjælpemidler, udsugning, åndedrætsværn mv.

Indsatsen har også inkluderet kontakt til producenter, leverandører og udlejere af maskiner og udstyr, hvor der har været fokus på krav til støvklasse, forbedret udsug på maskiner, mindre frembringelse af støv og smartere løsninger.

Det er oftest på renoveringsopgaver at vi modtager henvendelser om håndtering, regler og god praksis om arbejde med asbest, PCB og bly.

Et af de tiltag konsulenterne har mødt på nogle større byggepladser og -firmaer er en såkaldt støvplan, som er en metode og et skema der beskriver en konkret risikovurdering af arbejdsprocesserne og samtidig hjælper med at planlægge og tilrettelægge arbejdet, således at støv reduceres mest muligt.

Dette er et eksempel på en erfaring som medtages i den videre vejledning til andre byggepladser og virksomheder.

Endelig har vi deltaget i BFA Bygge & Anlægs arbejde med revision af Asbest-huset.dk.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- På flere og flere byggepladser, er man opmærksom på at forebygge produktion af støv. Det sker ved at have stor opmærksomhed på både orden og ryddelighed, som er en væsentlig forudsætning for at man kan holde rent. Det sker også ved at efterleve kravene om at anvende effektiv udsugning og metoder til at reducere og fjerne støv ved kilden, herunder anvendelse af H-klasse støvsugere
- Flere virksomheder sætter støv, fortidens syndere og kemisk risikovurdering på dagsordenen i APV-arbejdet og i den årlige drøftelse, både for at påvirke adfærd og holdninger i virksomhederne, og for at gennemføre konkrete tiltag
- Der har været sparring med BFA Bygge & Anlæg om konkrete eksempler og input til revision af Asbest-huset.dk.

Temperatur og Belysning

Hvad var målet?

Især i vinterperioderne vil konsulenterne have en særlig opmærksomhed rettet mod inddækning, belysning og opvarmning af råhuse, og der vil blive sat yderligere fokus på indsatsen med henblik på bygherrens pligter i forhold til vinterforanstaltningerne, især råhus-inddækning, ligesom der også er fokus på forskellige muligheder for totalinddækning.

Hvad har Bam-bus gjort?

Der har i 2019 været få henvendelser på de almindelige vinterforanstaltninger som frostsikring, snerydning og saltning af adgangsvej og materialepladser. Henvendelserne har oftest drejet sig om spørgsmål med afledning af overfladevand, undgå pløre og afhjælpe nedbør i bygninger. Årsagen er den milde og våde vinter.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der har været få henvendelser om traditionelle vinterforanstaltninger, mens der har været flere spørgsmål om beskyttelse mod nedbør og afledning af overfladevand.

Unge og nyansatte

Hvad var målet?

Opmærksomheden på unge og nyansatte fortsætter både ved byggepladsbesøg og drøftelser i virksomheder om særlig modtagelse af nyansatte og lærlinge. Tidligere udarbejdede materialer udleveres og omtales, opmærksomhed på instruktion og tilsyn, ikke tage chancer og bruge erfarne svende som gode forbilleder.

Kontakt til erhvervsskolerne fortsætter også gennem faglærere og dialog med elever gennem gæstebesøg på skolerne

Hvad har Bam-bus gjort?

Konsulenterne får ikke mange henvendelser om unge, nyansatte og lærlinge fra virksomheder og byggepladser.

Emnet tages op, hvis der er en anledning, eller at der rettes spørgsmål til os om fx oplæring og instruktion. Tidligere udarbejdede materialer fra BFA Bygge & Anlæg anvendes, og der er i dialogen særlig opmærksomhed på instruktion og tilsyn, opmærksomhed på ikke tage chancer og at bruge erfarne svende som gode forbilleder.

På nær tre skoler er der god kontakt til erhvervsskolerne med hovedforløb på de tilsluttede fag.

Her leverer konsulenterne oplæg om arbejdsmiljø generelt og information om Byggeriets Arbejdsmiljøbus og BFA-vejledninger. Konsulenterne trækker også eksempler og cases frem fra elevernes egne erfaringer i praktikforløb. Oplæggene aftales med den arbejdsmiljøansvarlige underviser på skolerne, og placeres ofte i skolernes planlagte undervisning om arbejdsmiljø.

Tidligere har der været aftale med konstruktørskolerne i Aarhus og Aalborg om gæsteoplæg, men i 2019 har der også været ønsker om oplæg om arbejdsmiljø og Byggeriets Arbejdsmiljøbus fra yderligere tre af de i alt otte konstruktørskoler, og det er leveret i det omfang der har været tid.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der er forholdsvis få henvendelser fra virksomheder om nyansatte og lærlinge, men emnet tages op når situationen lægger op til det. BFA-informationsmaterialer og dialog om opmærksomhed på instruktion og tilsyn anvendes i forbindelse med denne vejledning
- At de fleste erhvervsskoler fortsat besøges med oplæg for elever i hovedforløb. Samarbejdet med erhvervsskolerne er vigtigt fordi det bidrager til at de unge, der kommer ud i branchen, har kendskab til Byggeriets Arbejdsmiljøbus og samtidig får en respekt og forståelse for arbejdsmiljøet
- At der er fornyet interesse fra konstruktørskolerne om at få gæstebesøg fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Stilladser

Hvad var målet?

Dialog med Stilladssektionen under Dansk Byggeri om:

- Udbudsregler ift. at foreskrive et bestemt type stillads
- Opdatering af Stilladsguiden, fx afholdelse af workshop med bygherrer, rådgivere og arbejdsmiljøkoordinatorer om deres behov
- Stilladsfirmaernes egen indsats på arbejdsmiljøområdet, tilbud om besøg i virksomhederne
- Fortsat formidling af gode løsninger, gennem video, møder og korrektstilladser.dk.

Hvad har Bam-bus gjort?

Der er meget ofte kontakt med stilladsvirksomheder og brugere af stilladser i forbindelse med de aktuelle forhold på byggepladserne. Mange af spørgsmålene i disse situationer drejer sig om korrekt anvendelse, fællesstilladser, adgangsveje og materiale- og ladetårne samt transport af materialer på stilladserne.

Der har været dialog med Stilladssektionen om igangsættelse af samarbejde om formulering af udbudsregler i forhold til at foreskrive et bestemt type stillads og opdatering af Stilladsguiden, men sektionen har været optaget af andre aktiviteter på stilladsområdet, så der er ikke gennemført konkrete aktiviteter.

Hjemmesiden korrektstilladser.dk vedligeholdes og er stadig tilgængelig. Den anvendes af bl.a. af konsulenterne i deres vejledningsarbejde, og har mellem 200-250 besøgende pr. måned.

Konklusion

Det konkluderes at:

- Opgaverne i forhold til stilladsbeskrivelser i udbudsregler og opdatering af Stilladsguiden ikke er gennemført. Dette afventer henvendelse fra Stilladssektionen
- Der forsat er mange henvendelser og forespørgsler om korrekt anvendelse af stilladser, ligesom hjemmesiden korrektstilladser.dk også forsat anvendes.

Udenlandske virksomheder og udlændinge, der ikke behersker dansk sprog

Hvad var målet?

Der søges jævnligt dialog med udenlandske virksomheder og deres medarbejdere ved at opsøge medarbejdere som kan tale engelsk eller dansk, og herefter starte en dialog om helt almindelige arbejdsmiljøforhold (farer i og sikkerhed ved arbejdet, hjælpemidler stillet til rådighed, sikkerhedsmøder, arbejdsmiljøorganisation). Dialogen kan have form af billedeksempler, video eller rundring på pladsen. Øvrige emner kan efterfølgende være instruktion, oplæring og tilsyn, og formidling af gode råd, samt henvise til fx BFA Bygge & Anlægs faktablad og tjekliste, samt forskelligt fremmedsproget materiale.

Hvad har Bam-bus gjort?

Konsulenternes kontakt til udenlandske firmaer foregår først og fremmest gennem arbejdsmiljøkoordinatorer og byggeledere fra de enkelte udenlandske entreprenørvirksomheder. Kontakten til udenlandske medarbejdere er sporadisk fordi forskelligt sprog og tradition for kontakt skaber vanskeligheder.

Spørgsmålene omhandler ofte danske regler for fx valg til arbejdsmiljøorganisation og arbejdsmiljøkoordinatorernes opgaver med at koordinere og sætte system i arbejdsmiljøarbejdet, herunder at håndtere de udfordringer der kan være ved at få forskellige kulturer og traditioner for fx ikke at tale med myndighedspersoner eller andre eksterne til at fungere.

Andre eksempler på vejledning:

- Anhugning og kraning af rør til arbejdsleder og arbejdsmiljørepræsentant i belgisk virksomhed i forbindelse med tunnelarbejde på baggrund af et påbud fra Arbejdstilsynet
- Instruktion og anvendelse af faldsikringsudstyr, dels ved oplæg til ledergruppe og dels demonstration af faldsikringsudstyr for et sjak udenlandske håndværkere, i samarbejde med leverandør af faldsikring
- Rådgivning om vinterforanstaltninger (belysning) og vejledning om anhugningskursus til relevante medarbejdere.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Kontakt til udenlandske virksomheder foregår mest med danske eller udstationerede udenlandske byggeledere, mens kontakt til deres medarbejdere vanskeliggøres på grund af forskelligt sprog, og andre traditioner og kultur for dialog om arbejdsmiljø og sikkerhed
- Det ville være formålstjenligt, hvis der kunne skabes bedre dialog med udenlandske medarbejdere, men det er vanskeligt primært på grund af sprog.

Store byggerier

Hvad var målet?

Indsamling af erfaringer og inspiration fra nye, store private, stats- og regionsbyggerier og anlægsopgaver:

Nye måder at starte byggepladser op, udøve arbejdsmiljøkoordinering, gennemføre og udvikle samlende aktiviteter for forskellige faggrupper, koordinering mellem bygherre, rådgiver og udførende, udvikling af pladsindretning og faciliteter, og eventuel mulighed for at formidle kontakt til forskningsverdenen.

Hvad har Bam-bus gjort?

Kontakten til og dialogen med de store byggerier er forskellig. Der er god kontakt til alle sygehusbyggerier og de fleste større infrastrukturprojekter på både bygherre-, entreprenør- og medarbejderniveau. Her indhentes fortsat erfaringer og inspiration. Støvplan som er nævnt ovenfor er et eksempel, men også erfaringer med, hvordan arbejdsmiljøkoordinering kan praktiseres og udvikles opsamles typisk i samarbejdet med Videntjenestens konsulent, fx ved kontakt til og besøg på pladser med de større offentlige bygherrer.

Det er også på disse byggerier at fx afprøvning og demonstration af sikkerhed ved elementhåndtering fra vogne foregår.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der er god kontakt og dialog med primært arbejdsmiljøkoordinatorer på de store byggerier, og mange af de danske entreprenørers arbejdsmiljøansvarlige og medarbejdere, som arbejder på disse pladser
- I forbindelse med disse byggerier er der gode muligheder for at finde inspiration, teste og afprøve forskellige arbejdsmiljøløsninger.

Psykisk arbejdsmiljø (socialt og organisatorisk arbejdsmiljø)

Hvad var målet?

Den vejledning som Byggeriets Arbejdsmiljøbus skal give er, at udbrede kendskab til kortlægningsmetoder og faktorer som har betydning for et godt eller dårligt psykisk arbejdsmiljø, og derudover henvise til relevante autoriserede rådgivere som kan bistå med yderligere hjælp.

Hvad har Bam-bus gjort?

Der er næsten ingen henvendelser på dette område, hverken i forhold til virksomhedernes eget psykiske arbejdsmiljø, eller samarbejde, dialog og trivsel på byggepladser.

Når det sættes i tale er det oftest i forbindelse med tidsplan og byggepladsens fremdrift. Derved bliver situationen ofte, at konsulenterne tager initiativ til at få dialogen mellem de forskellige aktører på byggepladsen til at foregå, med henblik på at finde en god og fornuftig løsning, som alle kan være med til. Den vejledning som vi tilbyder i øvrigt, er at formidle viden om kortlægningsmetoder og faktorer som har betydning for et godt psykisk arbejdsmiljø, og derudover kan vi henvise til relevante autoriserede rådgivere som kan bistå med yderligere hjælp.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der ikke er mange aktiviteter og henvendelser på psykisk arbejdsmiljø
- Byggeriets Arbejdsmiljøbus vejleder generelt om emnet og henviser i konkrete sager til autoriserede rådgivere.

Udviklingsopgaver

Tagarbejde på store tagflader (stalde, fabrikker, staklader og haller)

Hvad var målet?

De tiltag som er igangsat på området i 2018 bør fortsættes, i det der udestår systematik på forslag til foranstaltninger på forskellige typer af opgaver og sikkerhedsrisici.

Derudover fortsat samarbejde med leverandører og producenter om montagevejledninger og brugsanvisninger, tekniske hjælpemidler herunder arbejde på at få lovliggjort sikre arbejdsmetoder.

Hvad har Bam-bus gjort?

Arbejdet i den interne taggruppe fortsatte i 2019 med at opsamle og beskrive eksempler til katalog over løsningsmuligheder ved sikkerhed mod nedstyrtning fra og gennemtrængning på tagfladen.

Arbejde i nærheden af ovenlys, taginstallationer og rytterlys er også blevet en del af katalogets indhold, som med udgangen af 2019 indeholder 25 eksempler på sikkerhedsløsninger.

Kataloget er til intern anvendelse og vidensdeling blandt konsulenterne og indeholder eksempler på gangbroer, rækværk, net-løsninger, mellemlægte- og forskallingsløsninger og trædesikre konstruktionsløsninger.

Gruppen har endvidere dialog og sparring med fem producenter af ovennævnte løsninger om deres leverandørbrugsanvisninger og montagevejledninger. Situationen er, at der for en del produkter er behov for at hæve niveauet på deres information, og det vil de pågældende leverandører gerne have vores input til.

Det er aftalt med BFA Bygge & Anlæg at katalog og taggruppens øvrige input kan indgå i arbejdet med en branchevejledning om sikkerhed ved tagarbejde i 2020.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der er udarbejdet et katalog over løsninger ved sikkerhed ved tagarbejde
- Der er dialog med fem leverandører om deres produkts anvendelse og brugsanvisninger
- At der i 2020 leveres input til en BFA Bygge & Anlægs vejledning om sikkerhed ved tagarbejde.

Udvikling af arbejdsmiljøorganisation (AMO) og APV i små virksomheder

Hvad var målet?

Opgaven er primært rettet mod små og mellemstore virksomheder og består i at skabe større opmærksomhed på vigtigheden af, at få arbejdsmiljøarbejdet sat i system og få det til at blive en naturlig del af arbejdet i virksomheden.

Der skal skabes større interesse for arbejdet og vises resultater som bidrager til, at arbejdet med arbejdsmiljø medvirker til både færre skader og mere værdi for alle.

Relevante emner er fx årlig arbejdsmiljødrøftelse, APV og valg af arbejdsmiljørepræsentanter, herunder opfølgning og uddannelse af dem.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil præsentere simple APV-metoder og skemaer for virksomheder, som vil have hjælp til APV arbejdet, men vil også gerne udvikle et egentligt koncept for APV i de små virksomheder.

Hvad har Bam-bus gjort?

Der er en del henvendelser fra både små og mellemstore virksomheder som efterspørger vejledning til Årlig drøftelse, APV og opbygning af arbejdsmiljøorganisation.

Det er specielt den del af APV, som omhandler risikovurdering i forbindelse med de forskellige opgaver indenfor forskellige fag, som efterspørgeres, og konsulenterne vejleder om.

Ofte bliver APV og risikovurdering gennemført samtidig med den årlige drøftelse, med henblik på at få det samlede blik på, hvad man har nået, og hvad man vil sætte af mål og konkrete aktiviteter på arbejdsmiljøområdet.

I de mindre virksomheder vejleder vi med både valg til arbejdsmiljøorganisation og med at igangsætte og følge APV-processen. Virksomheden står frit i forhold til at vælge metode, men det er vores erfaring at en god APV-proces bedst gennemføres ved at virksomheden indkalder til et møde, hvor leder, medarbejdere og evt. valgt arbejdsmiljørepræsentant, samt Bam-bus konsulent, introducerer og gennemgår APV processen. Den kan foregå som en dialog med referat og opsamling fra mødet, eller det kan aftales at

anvende et uddelt APV-skema med tilbagemeldingsfrister. Bam-bus konsulenten deltager ofte i et opsamlende møde efterfølgende, hvor skemaer gennemgås og virksomhedens handlingsplan besluttet. Et sådant forløb giver samlet en mere nærværende og positiv opmærksomhed fra de involverede i virksomheden, og bliver meget anvendeligt for arbejdsmiljøorganisationen.

I efteråret 2019 gennemførte vi en workshop i forbindelse med et konsulentmøde, hvor også BFA Bygge & Anlæg deltog.

Fem firmaer som anvender forskellige metoder i APV arbejdet var inviteret til at:

- Erfaringsudveksle om metoder og proces for risikovurdering
- Afdække barrierer/udfordringer – hvordan skaber APV-arbejdet værdi?
- Give Bam-bus-konsulenter og BFA Bygge & Anlæg input til APV-arbejdet i små og mellemstore virksomheder.

Målet var bl.a. at videreudvikle på APV-skabeloner på særligt risikovurdering af de enkelte opgaver. Dette arbejde fortsætter i 2020.

Derudover blev det tilkendegivet fra virksomhederne, at det stadig er svært at få de involverede ledere og medarbejdere til at tage ejerskab og arbejde vedholdende med APV. Det er et billede som generelt genkendes hos Bam-bus-konsulenterne.

Derfor er der i 2019 også fokuseret på, at finde metoder som gør det nemt, enkelt og interessant at arbejde systematisk med arbejdsmiljø, herunder APV. Det har ført til kontakt med ekstern app-udvikler, som allerede leverer app-løsninger til bygge- og anlægsbranchen, for at få APV og risikovurdering lagt ind i denne app, og det indgår nu som en del af vejledningen på APV-området, i det omfang virksomhederne ønsker det.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Der er efterspørgsel på vejledning og sparring på både årlig drøftelse, APV og risikovurdering. I de fleste virksomheder vi har kontakt med, opleves specielt risikovurderingen som værdifuld
- Det metodemæssigt er vores erfaring, at i de mindste virksomheder foregår årlig drøftelse og APV bedst i forbindelse med fx et personalemøde. I større virksomheder kan dette suppleres med et APV-skema som udfyldes af alle medarbejdere og leveres tilbage til arbejdsmiljøorganisationen
- Workshoppen med eksterne byggefirmaer gav gode input til metoder og proces for risikovurdering, barrierer og udfordringer
- Der i samarbejde med eksternt firma er udviklet en elektronisk app-løsning med funktioner som bistår med at systematisere arbejdsmiljø, herunder APV-arbejdet.

Anlægsarbejde

Hvad var målet?

Der har gennem tiden været for begrænset kontakt til anlægsbranchen og dens virksomheder. Der er et ønske om at ændre på dette, da det dels er et område i vækst, både i de store og små firmaer. Og der er også mange emner at tage fat i, gravearbejde på, i og under terræn, maskiner, belægning, adgangsforhold. Branchen er en smule overset i forhold til det øvrige byggeri, og arbejdet i Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil i 2019 koncentrere sig om at identificere og definere indsatser og fx etablere netværk eller interessegruppe for struktører/anlægsprenører.

Hvad har Bam-bus gjort?

Fokus på sikkerhed ved kranarbejde blev afsluttet i foråret 2019, og herefter blev der fokuseret på opsamling af viden og løsninger på:

Elementmontage og anhuening

- Sikkerhed ved flytning af elementer til og fra flats og dæk på vogne (demonstration og vurdering af forskellige systemer) – i samarbejde med organisationerne
- Brug af stiger og sikkerhed i forbindelse med montagearbejde.

Gravearbejde

- Sikkerhed ved dybe udgravninger (jomfruelig jord, brug af gravekasser, adgangsveje og beredskab)
- Forurenede jord og sikkerhedsforanstaltninger samt regler
- Maskinsikkerhed (rutiner for indbyrdes kontakt, maskinfører og håndmand).

Sikkerhed ved vejarbejde

- Afmærkning
- Respektafstand og frimeter
- Pladsforhold.

Der har været flere besøg hos anlægs- og elemententreprenører end tidligere år, og udover konkret vejledning om ovennævnte emner, har vejledningen også bestået i at deltage i interne arbejdsmiljømøder og workshops for at igangsætte eller fortsætte aktiviteter i arbejdsmiljøorganisationens arbejde.

Der er også flere entreprenørvirksomheder, der nu selv tager kontakt til konsulenterne og beder om råd og vejledning.

Konsulenterne har i forskellige sammenhænge også deltaget i organisationernes konferencer og undervisningsdage med oplæg om fx sikkerhed ved vejarbejde og udstilling af mindre hjælpemidler til fx belægning, afretning og håndtering af fliser, kantsten og andre materialer.

Fokus i besøgsindsatsen har været, at opsamle viden og erfaring med forskellige løsninger og at vejlede på:

- Sikker håndtering af betonelementer
- Sikkerhed ved kranarbejde og anhugning
- Anvendelse af lette forme ved betonstøbning
- Sikkerhed ved udgravninger, anvendelse af gravekasser
- Arbejde tæt ved maskiner
- Vejtrafik og sikkerhed.

Der er stadig en del uløste problemer med sikker håndtering af betonelementer, men der samarbejdes med forskellige aktører (organisationerne, enkeltvirksomheder, leverandører) om at finde gode og brugbare løsninger til fx sikker aflæsning af elementer fra vogne eller flats.

I de største firmaer, som vi har haft kontakt med, har sparring og ideudvikling med fx arbejdsmiljøchefer og arbejdsmiljørepræsentanter været en del af kontakten. Dette har ført til planlægning af workshop om arbejdsmiljø i anlægsbranchen i forbindelse med konsulentmøde i starten af 2020.

Der er kommet en del forespørgsler på mulighederne for at etablere et egentlig arbejdsmiljønetværk for anlægsentreprenører i regi af Byggeriets Arbejdsmiljøbus, men det er ledelsens vurdering, at det formentlig vil ligge bedst i organisationernes egne netværk og brancheklubber.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

- Den øgede opmærksomhed på dels at besøge anlægsvirksomheder og deres ansatte, og dels at opsamle viden om problemer og løsninger på denne branches typiske arbejdsmiljøproblemer, har været god og konstruktiv
- Der er sket en solid videnopbygning i Byggeriets Arbejdsmiljøbus gennem direkte kontakt og oplæg og deltagelse i konferencer på de hyppigst forekommende arbejdsmiljøproblemer og -løsninger i branchen
- Der er kommet flere kontakter til fx arbejdsmiljørepræsentanter og arbejdsmiljøledere i branchen, og der er ønsker fra virksomhederne om fortsat at udvikle dette samarbejde, eventuelt med involvering af organisationerne
- Der er også uløste problemer, som der skal arbejdes videre med, fx sikker aflæsning af elementer og sikkerhed ved vejarbejde.

Projekter

Videntjeneste for bygherrer og rådgivere

Udover ovennævnte aktiviteter som refererer til Arbejdsplan 2019 er Byggeriets Arbejdsmiljøbus projektansvarlig på Videntjenesten om Arbejdsmiljø for Bygherrer og Rådgivere. Projektet er fortsat med en ny bevilling i 2019 til udgangen af 2023, og der skal i perioden udarbejdes en strategi for permanent finansiering af projektet.

Hvad var målet?

Videntjenesten fortsætter arbejdet med at udvikle formidlingsindsatsen til målgruppen af bygherrer og rådgivere om godt arbejdsmiljø, herunder øge fokus på ansvar og pligter samt værdiskabende elementer bag godt arbejdsmiljø.

Aktiviteterne foregår i samarbejde med de øvrige aktiviteter i Byggeriets Arbejdsmiljøbus, fordi der ofte er en god synergi i anskueliggørelsen af, at de beslutninger som tages i planlægnings- og projekteringsfaserne har stor indflydelse på de udførendes arbejdsmiljø.

Hvad har Bam-bus/Videntjenesten gjort?

Arbejdet har bestået i fortsat at konsolidere Videntjenesten til et samlet videns- og formidlingscenter om praksisorienteret vejledning om arbejdsmiljø til primært bygherrer og rådgivere.

Aktiviteter med hotline og miniforløb drives fortsat gennem telefonisk og skriftlig vejledning og kortere vejledningsforløb på baggrund af henvendelser.

Videntjenesten driver netværk for nedrivning og miljøsanering, arbejdsmiljøkoordinatorer og bygherrer. Derudover afholdes informations- og temamøder typisk med fokus på ansvar, pligter og projektering, samt arbejdsmiljø som værdiskabende elementer bag godt arbejdsmiljø. Målgrupperne er bygherrer, arbejdsmiljøkoordinatorer, projekteringsledere og andre rådgivere.

Endvidere samarbejdes med BFA Bygge & Anlæg i arbejdsgruppen for bygherrer og rådgivere med gennemførelse af forskellige opgaver og projekter, herunder vedligeholdelse af branchevejledningen Byggeproces.dk

Derudover er der i den nye projektperiode besluttet at arbejde med at integrere arbejdsmiljø i de toneangivende dagsordner om digitalisering og bæredygtighed samt at vejlede bolig- og administrationselskaber om deres bygherrepligter og ansvar.

Derudover deltager Videntjenesten i følgende projekters følgegrupper:

- Arbejdsmiljøøkonomi i et bygherreperspektiv
- Succesfuld arbejdsmiljøkoordinering i byggebranchen
- Virtual Design and Construction – kan nye software-teknologier forbedre arbejdsmiljøet i byggebranchen?

Endelig har Videntjenesten i 2019 gennemført en særlig møderække om nedrivning i samarbejde med Værdibyg.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

Videntjenesten har fortsat arbejdet med at konsolidere projektet gennem praksisorienteret vejledning. Der er etableret et særdeles god netværk og eksempelvis deltager Videntjenesten i tre følgegrupper i forskningsregi.

Der er etableret et godt samarbejde mellem konsulenten i Videntjenesten og de øvrige konsulenter i Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Man trækker på hinandens viden og erfaring i forhold til de konkrete henvendelser og tager jævnlige sammen ud på byggepladsbesøg og vejledningsforløb.

Andre eksterne udviklingsaktiviteter

Hvad var målet?

Byggeriets Arbejdsmiljøbus bidrager med erfaring, formidling af kontakt til projekter, som organisationerne står bag, samt andre projekter, som fx arbejdsmiljørådgivere, byggevirksomheder, forskningsinstitutioner eller producenter og deres designere inviterer til samarbejde om.

Hvad har Bam-bus gjort?

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har deltaget i følgegruppearbejde i følgende forsknings- og udviklingsprojekter:

- Styr på støvet, Kvartsstøvprojekt, NFA og Team Arbejdsliv
- Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø, Team Arbejdsliv
- Arbejdsmiljøforskning i byggeriet (tværgående følgegrupper), NFA

Herudover bidrager Byggeriets Arbejdsmiljøbus med erfaring, formidling af kontakt til projekter, som organisationerne står bag, samt andre projekter, som fx arbejdsmiljørådgivere, byggevirksomheder, forskningsinstitutioner eller producenter og deres designere inviterer til samarbejde om.

Konklusion

Det kan konkluderes at:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har deltaget i tre følgegrupper i forbindelse med forskningsprojekter.

Ved at deltage i samlet seks følgegrupper i forskningsregi har både Byggeriets Arbejdsmiljøbus og Videntjenesten gode muligheder for dels at levere ideer, input og erfaringer og dels i dialogen med forskningsmiljøet få ny viden og inddrage det i det daglige vejledningsarbejde inddrage det i udviklingsaktiviteter.

Rammer og organisation

BFA Bygge & Anlæg

I samarbejdet med BFA Bygge & Anlæg er der en fast rutine for at kommentere på eventuelle forståelses- og indholdsmæssige formuleringer i kommende branchevejledninger.

På sekretariatsniveau gennemføres der koordineringsmøde hver 14. dag og efter behov med BFAs sekretariatschef.

Direktøren deltager på BFA Bygge & Anlægs møder, og sekretariatschefen i BFA Bygge & Anlæg deltager som observatør i styregruppen for Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Det sikrer god gensidig information om aktiviteterne i BFA Bygge & Anlæg og Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus varetager fortsat den daglige drift af Bygergo.dk.

I 2019 har samarbejdet særligt drejet sig om revision af Håndbogen og sparring på input til Asbest-huset.dk. På en workshop over to dage i februar gennemførte to konsulenter og den ansvarlige konsulent fra BFA en gennemgang af det forståelsesmæssige indhold i Håndbogens kapitler, og tilsvarende har to konsulenter i foråret sparret med BFA Bygge & Anlæg om indhold, eksempler og billeder til Asbest-huset.dk.

Organisationerne

Der er et veletableret netværk med organisationernes arbejdsmiljøansvarlige og konsulenter, både lokalt og centralt.

Kontakterne anvendes hovedsageligt når lokalafdelinger eller organisationerne centralt henviser til Byggeriets Arbejdsmiljøbus, eller anmoder os om at kontakte en byggeplads eller –virksomhed.

Endelig er der også ad-hoc samarbejde om eksempelvis fælles oplæg i regioner, eller erfaringsudveksling og samarbejde om afgrænsede arbejdsmiljøemner, fx elementhåndtering.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet er også en del af Byggeriets Arbejdsmiljøbus netværk, og kontakten består af gensidig afklaring af forskellige spørgsmål om fx reguleringspraksis eller fortolkning af regler.

Leverandører

Der har været kontakt til ca. 50 forskellige leverandører og producenter, oftest med det formål at have en dialog med dem om deres produkter og/eller formidle kontakt til byggepladser og virksomheder.

I juni arrangerede Byggeriets Arbejdsmiljøbus en udstilling af tekniske hjælpemidler på erhvervsskolen ZBC i Slagelse. Alle interesserede var velkomne, og der deltog ca. 30 lokale entreprenører og medarbejdere, ligesom en stor del af Arbejdstilsynets tilsynsførende på bygge- og anlæg i Sjælland og Hovedstaden også besøgte udstillingen.

Øvrigt netværk

I forbindelse med ekstern videndeling, konferencer og messer har Byggeriets Arbejdsmiljøbus bl.a. deltaget i:

- Lancering af Byggeriets Podcast, hvor Under Hjelmen Podcast indgår, Posthusteatret, januar
- Dansk Byggeri, IT-messe, Taastrup, februar
- Dansk Byggeri Arbejdsmiljøkonference, Faaborg, marts
- BAUMA messe, München, april
- Dansk Byggeris Årsdag, København, maj
- Teknologisk Institut, Rørcenterdage, Taastrup, juni
- 3F Kongres, Aalborg, september
- Møde med lokalforeninger, afdelinger og regioner/sektioner i løbet af hele 2019.

Konklusion på rammer og organisation

- Samarbejdet med BFA Bygge & Anlæg på Håndbogen og Asbest-huset.dk har fungeret godt ved at byggeriets Arbejdsmiljøbus har leveret konkrete, praktiske eksempler og input til vejledningsarbejdet i BFA. Der vil fremover være gode muligheder for at videreudvikle på det samarbejde, og det er aftalt at udarbejde en branchevejledning om sikkerhed ved tagarbejde i 2020, men der vil også være muligheder på andre områder fx kemisk risikovurdering og Årlig drøftelse og APV
- Kontakten til organisationerne fungerer godt, der er periodisk stor efterspørgsel på oplæg som internt fordeles ud på flere konsulenter
- Kontakten til Arbejdstilsynet sikrer at den vejledning vi leverer er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets praksis
- Der er en stigning i kontakt til leverandører, både i formidlingen af tekniske hjælpemidler og andre løsninger til virksomheder og i arbejdet med udvikling af nye produkter og i arbejdet med ajourføring af bygergo.dk
- Derudover er der deltaget i syv konferencer og messer, samt et antal møder og arrangementer lokalt i landet.

Formidling og medieindsats

I forbindelse med OK17-protokollatet om Byggeriets Arbejdsmiljøbus besluttede organisationerne, at der skulle formidles til en bredere kreds af interessenter i bygge- og anlægsbranchen og der blev iværksat tiltag med opdatering af hjemmeside, produktion af elektroniske nyhedsbreve og aktivitet på sociale medier.

I 2019 besluttede bestyrelsen, at disse aktiviteter skal knyttes op på en egentlig formidlingsstrategi og skal tænkes sammen med formidlingsstrategi i BFA Bygge & Anlæg og Under Hjelmen.

Dette strategiarbejde gennemføres i 2020.

Web og Nyhedsbrev

Websiden bam-bus.dk er fortsat den officielle elektroniske platform i Byggeriets Arbejdsmiljøbus, men besøgstal og aktivitet er begrænset, og hjemmesiden har fortsat til formål at give information om, hvem vi er, hvad vi laver og hvordan vi kan kontaktes.

Nyhedsbrevet har i løbet af 2019 haft en vækst i antal abonnenter på 442, fra 1470 til 1912 abonnenter. Der er produceret 27 videoer i 2019, som samlet er set lige over 6000 gange.

Emner og historier i Nyhedsbrevet anvendes også gennem andre kanaler som fx Under Hjelmenene, både avis og podcast, organisationernes blade eller fagpressen
Samarbejdet med medievirksomheden Kombic er fortsat i 2019.

Sociale medier

Der er fast omtale af nyhedsbrevene på alle medier i forbindelse med udsendelser, ligesom der er en tilbagevendende praksis med jævnlige opslag af tidligere emner fra Nyhedsbrev og henvisninger til BFA opslag og nyhedsbreve.

Endelig er der også opslag af aktuelle eller relevante emner og omtaler, som ikke rækker ind i nyhedsbrevene

- Facebook siden har 192 (163)³ følgere
- LinkedIn siden har 452 (188) følgere
- Twitter siden har 92 (65) følgere

Under hjelmenene

Byggeriets Arbejdsmiljøbus skriver løbende artikler og omtaler til arbejdsmiljøavisen "Under hjelmenene", og i 2019 er der leveret 6 artikler og omtaler. Avisen er en vigtig platform i formidlingen af viden fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Konsulenterne benytter aviserne som led i formidlingen af god arbejdsmiljøpraksis ved at distribuere den til en lang række af de byggepladser og virksomheder som besøges.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus giver faglig sparring på de Podcasts som produceres mellem avisudgivelserne.

Intern videndeling og uddannelse

Der er i 2019 afholdt 8 fælles konsulentmøder á 2 dages varighed, heraf var to af møderne workshops i forbindelse med evaluering, og et af møderne indeholdt også APV-workshop og et møde workshop om asbest.

Konsulentmøderne er nødvendige for den fortsatte udvikling og drift af en solid og professionel konsulenttjeneste, og ud over de interne drøftelser og erfaringsudvekslinger har der været eksterne oplæg om følgende:

- Kursus Faldsikring, Otto Schackner
- Asbestworkshop, Kell Guldager, Arbejdstilsynet
- Førstehjælpskursus, Live2Save
- Undervisning i produktion af Nyhedsbrev, Morten Bichel
- Registrering af nærved-hændelser, Shine-app
- SMART, Dansk Håndværk/3F samarbejde, Mads Okking/Michael Dalsgaard

Desuden har der været en række interne oplæg, erfaringsopsamlinger og drøftelser af særlige problemstillinger.

Supplerende til konsulentmøderne er der gennemført følgende:

- Ugentlig mail fra direktøren 'Nyt fra hovedkontoret' til medarbejderne
- MUS-samtaler er afholdt med alle konsulenter i løbet af februar/marts
- Sommerudflugt og julefrokost

Derudover har der været følgende efteruddannelser i konsulentgruppen:

- BAUMA 2019, München, 12 deltagere
- VPG-kursus, 1 deltager
- Nedrivning – Asbest, PCB, bly, 2 deltagere
- Banedanmark kursus, 2 deltagere
- Vejen som arbejdsplads – kursus, 2 deltagere

³ Tal i parentes er 2018-tal

- Dansk Byggeri Arbejdsmiljøkonference, 3 deltagere
- AM2019, 2 deltagere

Interne værktøjer, andre interne forhold mv.

Byggeriets Uddannelser

Kontorfællesskabet med Byggeriets Uddannelser betyder at der er en solid og professionel support til de administrative funktioner som personale og lønadministration, bogholderi og regnskabsassistance og mødeafholdelse.

Arbejdsmiljøbusserne

Arbejdsmiljøbusserne er leaset hos henholdsvis ALD Automotive (otte Opel Vivaro) og Autolease (to Ford Custom Transit) på 5-årige kontrakter. Bilerne er driftssikre og kører godt.

Panda

Aktivitetsregistreringssystemet Panda er driftssikkert og fungerer uden væsentlige fejl.

IT, telefoni mv.

Det forskellige elektroniske udstyr som konsulenterne havde til rådighed fungerede godt og uden problemer.

Eget arbejdsmiljø

Der har været afholdt fire møder i arbejdsmiljøorganisationen.

Der har været afholdt førstehjælpskursus i februar.

Derudover har der været særligt fokus på registrering og anvendelse af nærved-hændelser.

Sygefraværet var i 2019: 2,0 %, (det samme som i 2018).

Peter Kirkegaard